

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla dr. Karlosák Edina ügyvéd által képviselt **felperes neve felperesnek** dr. Hidas János ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve I.r., II.rendű alperes neve** (II.rendű alperes címe) **II.r. alperesek** ellen kártérítés megfizetése iránt a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2007. április 18. napján kelt 22.P.20.977/2006/17. számú ítélet ellen az I-II.r. alperesek által 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ÍTÉLETET:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét részben megváltoztatva azt állapítja meg, hogy az I.r. alperes ... Város Önkormányzati képviselőtestületének 2006. május 31. napján megtartott ülésén, melyet a ...Városi Televízió is közvetített, elhangzott azon kijelentésével, hogy a felperes „politikai nyomás alá helyezte a hivatalt és a város egyes szakembereit, illetve a II.r. alperes a ...Városi Televízió 2006.június 20.napján készített és műsorba került „Privatizál a frakcióvezető ... központjában?” elhangzott azon a kijelentésével, hogy „2001 óta bebizonyosodott, hogy az MSZP és az MSZP-hez közel álló vállalkozói körök a piac területét tulajdonképpen vadászterületnek tekinti... Tudjuk azt, hogy a mozi területe és ingatlana tulajdonképpen jóval az eredeti érték, tehát 100-120 M ft alatt 50 M ft-ért kelt el, tehát itt tulajdonképpen beszélhetünk arról, hogy az MSZP-nek ez a ciklusa tulajdonképpen egy panama és az MSZP-hez közel álló képviselők a frakcióvezető is gyakorlatilag ebben részt vesz” az I.r. és a II.r. alperes a felperes jó hírnevét megsértette azzal, hogy róla a fentiek szerinti sértő, valótlan tényeket állította.

Ezt meghaladóan az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Mindegyik peres fél viseli a saját felmerült másodfokú perköltségét.

Köteles a felperes az állam részére az illetékügyben eljáró hatóság felhívására megfizetni 15.000.- /Tizenötezer/ ft feljegyzett csatlakozó fellebbezési illetéket.

Köteles az I.r. alperes az állam részére az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 24.000.- /Huszonnégyezer/ ft, a II.r. alperes 36.000.- /Harminchétezer/ ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket megfizetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A megyei bíróság az ítéletében megállapította, hogy az I.r. alperes ... Város Önkormányzati Képviselő-testületének 2006. május 31-én megtartott ülésén, melyet a ... Városi Televízió is közvetített, elhangzott azon kijelentésével, hogy a felperes „politikai nyomás alá helyezte a hivatalt és a város egyes szakembereit, illetve a II.r. alperes a ... Városi Televízió 2006. június 20. napján készített és műsorba került „privatizál a frakcióvezető ... központjában?” valamint, hogy a mozi és a piac területének értékesítésével kapcsolatban „MSZP-nek az a ciklusa tulajdonképpen egy panama és az MSZP-hez közel álló képviselők, a frakcióvezető is ebben gyakorlatilag részt vesz”, az I. és II.r. alperes megsértette a felperes jó hírnevét.

Kötelezte az I-II.r. alperest, hogy a ... Városi Televízió adásában a ... Városi Televízió által június 20. napján készített „privatizált a frakcióvezető ... központjában?” című tájékoztatónak a televízióadásban történt elhangzása időpontjával azonos időpontban a jogerős ítélet rendelkező részének saját költségükön történt ismertetésükkel adjanak elégtételt.

Kötelezte az I. és II.r. alperest, hogy nem vagyoni kártérítés címén fizessenek meg a felperesnek 100.000.- 100.000.- Ft-ot.

Kötelezte az I. és II.r. alperest, hogy fizessen meg a felperes részére perköltség címén 30.000.- 30.000.- Ft ügyvédi munkadíjat.

Ezt meghaladóan a felperesi keresetet elutasítva kötelezte az I-II.r. alperest az állam javára külön felhívásra 18.000.- 18.000.- Ft eljárási illeték megfizetésére.

Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy az I.r. alperes ... Város Önkormányzata Képviselő-testülete 2006. május 31-én megtartott ülésén - melyet a ... Városi Televízió is közvetített - a jegyző részére előterjesztett interpellációt a tatabányai belterületi hrsz. alatt bejegyzett beépítetlen ingatlan hatósági eljárásának ügyében szóban előadta, valamint közölte az erre adott jegyzői választ is.

A jegyző számára feltett kérdések és az arra kapott válaszok arra irányultak, hogy ... Város Önkormányzata tulajdonát képező hrsz-ú belterületi ingatlan a "A" Kft. részére történt értékesítését követően az ingatlanra vonatkozó beépítési kötelezettség határidejének lejártá után az ingatlanra

építési engedélykérelmet benyújtó "B" Kft. az építési engedéllyel kapcsolatos eljárás során létező gazdasági társaság volt-e, jogszabályoknak megfelelően járt-e el, illetve a "B" Kft. cégadataiban szereplő felperes neve azonos-e azzal a "C"-vel, aki ... Város Önkormányzati Képviselő-testületének szocialista képviselője, egyben az önkormányzat MSZP frakciójának vezetője és az MSZP tatabányai választókerületének elnökségi tagja. Az "A" Kft. pedig azonos-e azzal a gazdasági társasággal, aki a felperes által javasolt, a tatabányai mozi értékesítésére vonatkozó pályázat nyertese.

Az I.r. alperes ezekre a kérdésekre a választ mind a kérdésfeltevés módja, mind a saját maga előadása szerint is már a jegyzői interpellációt megelőzően tudta, annak célja a tatabányai lakosok tájékoztatása volt.

Nem vitatottan a filmszínház épületét 2003. évben a felperes által vezetett MSZP frakció szorgalmazására - azután, hogy a ... Városi Bíróság jogerős ítéletével megállapította az önkormányzat, mint bérbeadó, valamint a "D" Alapítvány, mint bérbevevő között a filmszínház és a hozzá kapcsolódó helyiségekre vonatkozó bérleti szerződés semmisségét - pályázati úton értékesítették, az ingatlant a pályázat nyerteseként a "A" Kft. vásárolta meg. Az is tény, hogy az interpelláció tárgyát képező hrsz-ú belterületi ingatlan megvásárlója és a mozi épületének megvásárlója azonos személy, a "A" Kft. A kft. megbízásából az ingatlan kivitelezésével megbízott és ennek érdekében az építési engedéllyel kapcsolatos eljárást intéző "B" Kft. egyik tagja pedig a felperes volt, aki akkor ... Város Önkormányzati Képviselő-testületének szocialista képviselője és az MSZP frakcióvezetője is volt.

Ezt követően azonban az I.r. alperes az interpellációra adott válasz ismertetése után többek közt azt a kijelentést tette, hogy a felperes politikai nyomás alá helyezte ... Város Polgármesteri Hivatalát és a város egyes szakembereit.

A II.r. alperes a városi televízió 2006. június 20-án készített és műsorba került „privatizál a frakcióvezető ... központjában” címmel tartott sajtótájékoztatón azt a kijelentést tette, hogy a mozi és a piac területének értékesítésével kapcsolatban az MSZP-nek az a ciklusa tulajdonképpen egy panama, és az MSZP-hez közel álló képviselők, a frakcióvezető is ebben gyakorlatilag részt vesz.

A megyei bíróság álláspontja szerint a közszereplők tevékenységét érintő véleménynyilvánítás, értékítélet akkor sem alapoz meg általában személyiségvédelmet, ha az esetlegesen túlzott, vagy felfokozott. A perbeli esetben azonban az I.r. alperes kijelentette, hogy a felperes „politikai nyomás

alá helyezte a hivatal", amit nem az I.r. alperes véleményének, hanem tényállításnak lehet tekinteni.

A II.r. alperesnek a sajtótájékoztatón tett nyilatkozata tekinthető ugyan véleménynyilvánításnak, azonban a II.r. alperes a „panama” kifejezés használatával arra utalt, hogy a felperes a mozi és piactér ingatlannal kapcsolatban olyan tevékenységet folytatott, amellyel a közösség érdekeit a közéletben betöltött szerepénél fogva saját maga javára súlyosan megsértette.

Kiemelte a megyei bíróság, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának korlátja a jó hírnév védelme. Ez vonatkozik arra az esetre is, ha az - amire az alperesek is hivatkoztak - a közgondolkodás formálására, tájékoztatására is irányult. Ennek megfelelően a bíróság a felperes keresetével szemben megállapította azt, hogy a felperes által hivatkozott alperesi kijelentések nem mindegyike sértette meg a felperes jó hírnevét, ugyanakkor a rendelkező részben írt két kijelentéssel az I. és II.r alperes a felperesre, a politikai életben akkor betöltött szerepére nézve is sértő és valótlan közlést tett, ugyanis az alperesek egyike sem tudta állítását, véleményét hitelt érdemlően alátámasztani, ezért a jogsértés megvalósult függetlenül attól, hogy a jogsértés időpontjában a felek közszereplők voltak. Mindezt alátámasztotta a tanúként kihallgatott **tanú 1** és **tanú 2** vallomása is.

Az alperesek magatartása folytán a felperes társadalmi megítélése, a közéletben való részvétele kétségtelenül megnehezült, így a felperes alperesekkel szembeni nem vagyoni kártérítési igényét is megalapozottnak látta a megyei bíróság.

A kárigény vonatkozásában értékelte **tanú 1** és **tanú 2** tanúvallomását is, akik szerint a felperessel szembeni bizalom megrendülésében önmagában annak is szerepe volt, hogy a felperes a piactér építésében szerepet vállalt, de emellett kétségtelenül negatív hatást váltottak ki a felperessel szemben az alperesi nyilatkozatok azon kijelentései, amelyek vonatkozásában a bíróság a jogsértő jelleget megállapította. Ugyanakkor a keresetben írt kártérítés mértékével szemben az eset körülményeit mérlegelve a jogsértés súlyához igazodóan az I. és II.r. alperes 100.000.- 100.000.- Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére való kötelezését látta arányosnak.

Az ítélet elleni fellebbezésükben az I. és II.r. alperes az ítélet részbeni megváltoztatását, a kereset teljes elutasítását kérték.

Jórészt megismételve az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozataikat - nem vitatva az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást - előadták, hogy az alperesek közlései nem tényállítások, csupán vélemények voltak, az I.r. alperes is csupán véleményét fejtette ki, amelyet költői kérdések formájában fogalmazott meg.

A jegyző által megerősített információk birtokában az I.r. alperesben, mint a felperes politikai ellenfelében bizonyos kételyek merültek fel, mely kételyeiről kívánta tájékoztatni képviselőtársait, illetve a nyilvánosságot. Valótlan tényállításról csak akkor lehetne beszélni, ha az I.r. alperes részéről olyan állítás került volna megfogalmazásra, miszerint a felperes politikai nyomás alá helyezte a hivatalt. Ezzel szemben az I.r. alperes kérdéseket fogalmazott meg, mely kérdések, kételyek azt a célt szolgálták, hogy a tárgyi ügyben a felperestől kapjon tájékoztatást arról, hogy ezen információk igazak-e, vagy sem.

A II.r. alperesnek a sajtótájékoztatón elhangzott közlése az elsőfokú ítélet szerint is véleménynyilvánításnak tekinthető, azonban ez személyiségvédelmet nem alapoz meg, ugyanis a téves vélemény, értékítélet nem ad alapot személyhez fűződő jog megsértésének megállapítására.

A bírói gyakorlat szerint a közszereplői tevékenységet érintő véleménynyilvánítás, értékítélet akkor sem alapoz meg személyiségvédelmet, ha az esetleg túlzott, vagy felfokozott. Az ítéletben hivatkozott „panama” kifejezés nem tekinthető olyan mértékben sértőnek, bántónak, megalázónak, mely a személyiségvédelmet megalapozná.

Az alperesek véleménye a nyilvánosság érdeklődésére számot tartó közügyekre vonatkozott, az alperesek ezen ügyekről kívánták a nyilvánosságot tájékoztatni. Nem vitatták, hogy véleményüknek sarkítottan, érzelmileg felfokozott stílusban, lényegre törően adtak hangot, azonban ez a nyilvánosság figyelmének felkeltését szolgálta. Tekintettel a jelenlegi politikai közbeszéd stílusára és hangnemére az alperesek véleménye semmiképpen sem tekinthető kirívónak, indokolatlanul túlzónak a véleménynyilvánítás szélső határát túllépőnek.

Mindezek alátámasztására különböző politikusoknak korábban tett véleményeit, közléseit illetve hasonló tárgyú perekben hozott döntéseket is idézett a fellebbezésben.

A felperes csatlakozó fellebbezésében szintén az ítélet részbeni megváltoztatását, a kártérítési marasztalási összegek eredeti kereseti kérelme szerinti felemelését, továbbá - szintén az eredeti kereseti kérelme

szerinti - annak megállapítását -a szöveg kereseti kérelem szerinti kiegészítését - kérte, hogy a II.r. alperes a ... Városi Televízió által 2006. június 20. napján készített és levetített „privatizál a frakcióvezető ... központjában?” című sajtótájékoztatón elhangzott alábbi kijelentésével: „2001. óta bebizonyosodott, hogy az MSZP és az MSZP-hez közel álló vállalkozói körök a piac területét tulajdonképpen vadászterületnek tekintik..., tudjuk azt, hogy a mozi területe és ingatlana tulajdonképpen jóval az eredeti érték, tehát 100-120.000.000.- Ft alatt 50.000.000.- Ft-ért kelt el, tehát itt tulajdonképpen beszélhetünk arról, hogy az MSZP-nek ez a ciklusa tulajdonképpen egy panama, és az MSZP-hez közel álló képviselők, a frakcióvezető is gyakorlatilag ebben részt vesz” a felperes jó hírnevének sérelmét azáltal valószínűsította meg, hogy róla sértő, valótlan tényeket állított.

Csatlakozó fellebbezésének indoklásában kiemelte, hogy a II.r. alperes kijelentése kimeríti a jó hírnév sérelmének tényállását, azonban itt a II.r. alperes részéről nem véleménynyilvánítás, hanem valótlan tény közlése történt meg. A II.r. alperes tényként állítja, hogy a frakcióvezető, vagyis a felperes részt vesz a panamában, közéleti tisztségével visszaélve felhasználva az ebből eredő kapcsolatait, törvénytelen módon saját anyagi haszonra törekedett. Itt nem a való tényekből levont következtetésről van szó (értéktétel), hanem hamis tények közléséről, melyek a felperesre nézve sértőek. Valótlan az az állítás, hogy a piac területe az MSZP-hez közel álló vállalkozói érdekcsoport tulajdona lenne, továbbá az is, hogy ez a dolog a mozi értékesítésével összefüggésbe hozható, valamint az is, hogy a mozi a tényleges érték alatt került értékesítésre. A II.r. alperes ezen sajtótájékoztatót tett kijelentésével először még csak burkoltan ugyan, majd konkrétan nevesítve panamázással vádolta a felperest.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által lefolytatott tanúbizonyítási eljárásból, valamint a felperes nyilatkozatából egyértelműen kiderül, hogy a felperest jelentős hátrány érte társadalmi, illetve frakción belüli megítélését illetően.

Az alperesek tárgybeli kijelentései, vádaskodásai oly' mértékben megrendítették mind a helyi lakosok, mind a frakciótársak bizalmát felperes személyében, hogy ezáltal a felperes a mai napig is magyarázkodásra kényszerül. Másrészt pedig, mivel saját pártján belül is kételyek merültek fel becsületességét illetően, ezért a támadások miatt a politikai életből vissza kellett vonulnia. ... város mindössze 25.000 lélekszámú, a helyi üzleti, társadalmi életben való érvényesüléshez fontos az adott személyről kialakított lakossági vélemény- és értéktétel.

A felek fellebbezési ellenkérelmei az ellenfél által támadott rendelkezések helybenhagyására irányultak.

Az ítéltábla a Pp.249.§. /2/ bekezdése értelmében részbizonyítást foganatosított. Ugyanis amennyiben a kereseti kérelem olyan elégtételadásra irányul, amelynek közzétételére egy perben nem álló médiumban kerülhetne sor, a bíróságnak mindenekelőtt meg kell keresnie az adott orgánomot annak közlésére, hogy a kért elégtételadásnak a kért módon történő közzétételének van-e akadálya. Ennek elmulasztása esetén adott esetben a jogerős ítélet végrehajthatatlan volna.

A megkeresésre a ... Városi Televízió Alapítvány azt a közlést adta, hogy az elégtételadás szövegének a kért módon történő, a televízióban való közzétételének nincs akadálya.

Mindezekkel az adatokkal az ítéltábla a megyei bíróság által megállapított tényállást kiegészítette.

Az alperesek fellebbezése nem alapos, a felperes csatlakozó fellebbezése részben alapos.

Az ítéltábla álláspontja szerint a megyei bíróság a perben a bizonyítási eljárást a szükséges, és egyben elégséges - a felajánlott - körben lefolytatta, az ott beszerzett bizonyítékokat a Pp.206.§-ának megfelelően helyesen, okszerűen, összességükben értékelve helyes tényállást állapított meg, az abból levont jogi következtetése is nagyobb részt helytálló.

Az alperesi fellebbezésekkel kapcsolatosan az ítéltábla - az alábbiak kiemelése mellett - teljes körűen osztja a megyei bíróság döntését, és a döntés jogi indokolását is.

Az I.r. alperes által tett azon közlés, hogy a felperes „politikai nyomás alá helyezte a hivatalt és a város egyes szakembereit”, a szöveg környezetével együtt olvasva is egyértelműen tényállásként minősítendő. A teljes szöveggörnyezetet figyelembe véve pedig az olvasóban az a következtetés vonódik le, hogy felperes neve felperes a cégein keresztül saját gazdasági érdekeinek előmozdítása érdekében fejtett ki nyomást politikai kapcsolatait, illetve politikai helyzetét felhasználva a döntéshozókra. Az a helyzet pedig - amennyiben megvalósult volna - a társadalom egyértelmű negatív értékítéletét váltotta volna ki az azt megvalósító személlyel szemben, tehát az állítás a felperesre nézve sértő is. Az I.r. alperes magatartását az sem menti, hogy az állításait kérdés formájában - ún. „költői kérdésként” - fogalmazta meg.

A II.r. alperesi közléssel kapcsolatosan pedig a valótlan tényállítás megnyilvánulási formájának egy másik típusa valósult meg: a II.r. alperes itt véleménybe burkoltan tette meg a sértő, valótlan állítását - és ennyiben az ítéltábla az elsőfokú ítélet itt adott indokolását részben módosítja -, az olvasóban ugyanis az adott szöveg olvastán az a következtetés képződik, hogy - mások mellett - a felperes törvénysértően, erkölcsileg elítélhető módon vagyoni előnyöket szerzett meg.

Osztja ugyan az ítéltábla az alperesi fellebbezések azon megállapításait, hogy a jelenlegi magyarországi politikai kultúrában eléggé el nem ítéltető, sokszor alpári megnyilvánulások tapasztalhatók, azonban ez az alperesek magatartását nem menti, a jelen perben értékelés tárgyát nem képezheti.

Az az okfejtés is helyes, hogy a közszereplőnek nagyobb, magasabb tűrési kötelezettséget kell tanúsítania, azonban ez csupán az értékelésre, bírálatra, véleményre vonatkozik, a közszereplő sem köteles eltérni azt, hogy róla valótlan tényeket állítsanak.

A csatlakozó fellebbezés által támadott kártérítési összegek mértékével kapcsolatosan osztja az ítéltábla a megyei bíróság döntését, és annak indokolását is teljes körűen.

Az ítéltábla álláspontja szerint a megyei bíróság által megítélt kártérítési összegek arányban állnak az alperesi jogsértések súlyával, alkalmasak arra, hogy a felperest ért nem vagyoni hátrányt pótolják.

Ugyanakkor megállapítható, hogy a kereseti kérelem a II.r. alperesi kijelentéssel kapcsolatban szélesebb szövegterjedelmet tartalmazott, értelmezési tévedés folytán a megyei bíróság ennek csupán egy részét foglalta az ítélet rendelkező részébe. Az érthetőség szempontjából egyébként is a teljes szöveg megjelölése indokolt, ezért ebben a részében az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét a Pp.253.§. /2/ bekezdése értelmében részben megváltoztatta.

Az elsőfokú bíróság rendelkezése az elsőfokú perköltségről még a megváltoztatás tükrében is törvényes, így annak módosítása az ítéltábla álláspontja szerint szükségtelen.

Az I-II.r. alperesek saját fellebbezésüket érintően pervesztesek lettek (ezen belül a II.r. alperessel szembeni csatlakozó fellebbezés részben eredményre vezetett. Meg nem határozható perértékek: I.r. alperes 24.000.- Ft feljegyzett illeték, II.r. alperes 24.000.- + 12.000.- Ft feljegyzett fellebbezési illeték.). Ezen felül a felperesi csatlakozó fellebbezés a marasztalási összegek

felemelésére vonatkozóan szintén eredménytelen volt (500.000.- Ft perérték, 15.000.- Ft feljegyzett csatlakozó fellebbezési illeték), ezért az ítéltábla a Pp.78.§. /1/ bekezdése, 81.§. /1/ bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM sz. rendelet 13.§. /2/ bekezdése alapján kötelezte az I.r. alperest és a felperest az eredménytelen fellebbezése folytán, illetőleg a II.r. alperest a saját eredménytelen fellebbezése, valamint a felperes részben eredményes csatlakozó fellebbezése folytán feljegyzett fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

A fellebbezési eljárásban a pervesztesség-pernyertesség arányában nem volt számottevő különbség, ezért az ítéltábla a Pp.81.§. /1/ bekezdése szerint rendelkezett úgy, hogy mindegyik fél viseli saját felmerült másodfokú perköltségét.

ő, 2008. évi május hó 8. napján

Dr. Ábrahám Éva sk. Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke előadó bíró

Dr. Vass Mária sk.
bíró